

**Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w końcu I półrocza
2013 roku**

Miasto Suwałki

Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach

I. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu przede wszystkim: określenie kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowej na lokalnym rynku pracy, stworzenie bazy informacyjnej dla planowania strategii rozwoju miasta, gminy i powiatu, określenie odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych, a także usprawnienie poradnictwa zawodowego.

Monitoringu nie można traktować jako kompletnej analizy rynku pracy. Dane, na podstawie których raport jest sporządzany, dotyczą wyłącznie ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy, a tylko niewielka część ofert pracy na rynku pracy jest upubliczniana. Dane dotyczą również tylko zarejestrowanych osób bezrobotnych, a nie wszystkie osoby bezrobotne rejestrują się w urzędzie pracy. Monitoring nie uwzględnia również faktu, że posiadane przez bezrobotnych kwalifikacje mogły ulec dezaktualizacji.

Dane, na podstawie których sporządzany jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, pochodzą ze strony internetowej <https://mz.praca.gov.pl>. W oparciu o dane statystyczne przeprowadzono analizę ilościową.

II. Analiza bezrobocia według zawodów w mieście Suwałki w końcu I półrocza 2013 roku

W końcu I półrocza 2013 roku w mieście Suwałki zarejestrowanych było ogółem 3788 osób bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 830 osób, co stanowi 22,04% osób bezrobotnych.

Tabela nr 1

Bezrobotni według zawodów w mieście Suwałki – stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci	Bezrobotni powyżej 12 m-cy
"000000"	Bez zawodu	830	395	34	92
"522301"	Sprzedawca	198	184	3	62
"931301"	Robotnik budowlany	114	0	0	35
"331403"	Technik ekonomista	88	72	1	21
"722204"	Ślusarz	76	0	0	26
"752205"	Stolarz	65	11	0	18
"816026"	Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	59	45	0	19
"711202"	Murarz	55	0	0	16
"752190"	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	50	13	1	11
"753105"	Krawiec	50	50	0	12
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	47	19	0	27
"512001"	Kucharz	45	32	0	16
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	44	0	0	9
"515303"	Robotnik gospodarczy	39	12	1	15
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	38	29	2	9
"311204"	Technik budownictwa	37	10	2	9
"911207"	Sprzątaczką biurową	37	36	0	15
"242217"	Specjalista administracji publicznej	35	29	1	4
"512002"	Kucharz małej gastronomii	35	25	1	8
"514101"	Fryzjer	34	34	1	7
"753303"	Szwaczka	31	31	0	10
"311504"	Technik mechanik	28	0	0	9
"751201"	Cukiernik	27	24	3	11
"314207"	Technik rolnik	26	20	1	4

"532201"	Opiekunka domowa	26	26	0	11
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	25	0	0	12
"751204"	Piekarz	24	8	0	7
"752208"	Stolarz meblowy	23	10	0	10
"235107"	Pedagog	22	20	0	4
"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	22	17	2	6
"411004"	Technik prac biurowych	22	19	0	13
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	22	14	0	11
"613003"	Rolnik	21	17	0	9
"432103"	Magazynier	20	2	1	6
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	19	0	0	6
"962902"	Dozorca	19	4	0	9
"311922"	Technik technologii drewna	18	5	0	3
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	18	14	1	3
"722314"	Tokarz w metalu	18	0	0	8
"712601"	Hydraulik	17	0	0	8
"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	17	17	0	7
"261990"	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	16	10	2	2
"331301"	Księgowy	16	15	0	5
"513101"	Kelner	16	15	0	5
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	16	0	0	7
"711401"	Betoniarz	15	1	0	9
"941201"	Pomoc kuchenna	15	14	0	7
"263102"	Ekonomista	14	8	1	2
"311924"	Technik technologii odzieży	14	14	0	2
"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	13	10	4	0
"524902"	Doradca klienta	13	8	0	3
"532904"	Sanitariusz szpitalny	13	9	0	5
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	13	0	1	4
"932101"	Pakowacz	13	7	0	3
"933304"	Robotnik magazynowy	13	1	0	4
"222101"	Pielęgniarka	12	12	0	3

"234113"	Nauczyciel nauczania początkowego	12	12	0	4
"311506"	Technik mechanik eksploatacji środków transportu	12	0	0	1
"334306"	Technik administracji	12	12	0	3
"351203"	Technik informatyk	12	6	0	1
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	12	0	0	2
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	12	0	0	3
"931205"	Robotnik drogowy	12	0	0	7
"213205"	Inżynier rolnictwa	11	7	1	0
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	11	1	0	2
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	11	0	1	5
"921401"	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	11	3	0	6
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	10	4	3	3
"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna	10	7	0	3
"311408"	Technik elektronik	10	1	1	2
"325511"	Technik ochrony środowiska	10	9	1	0
"522305"	Technik handlowiec	10	6	1	2
"523002"	Kasjer handlowy	10	10	0	5
"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	10	0	0	0
"741201"	Elektromechanik	10	1	0	2
"814290"	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	10	2	2	0
...
Ogółem		3788	1873	106	987

W tabeli zostały przedstawione zawody, w których bezrobotnych było 10 i więcej osób. Ogółem bezrobotnych w końcu I półrocza 2013 roku było 3788 osób. Dane pochodzą ze strony internetowej <https://mz.praca.gov.pl>.

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych dominowały zawody: sprzedawca (5,23% ogółu bezrobotnych), robotnik budowlany (3,01%), technik ekonomista (2,32%), ślusarz (2,01%), stolarz (1,72%), operator urządzeń przetwórstwa drobiu (1,56%), murarz (1,45%) pozostali

robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni (1,32%), krawiec (1,32%), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (1,24%).

W końcu I półrocza 2013 roku w mieście Suwałki zarejestrowanych było ogółem 1873 bezrobotnych kobiet, co stanowi 49,44% ogółu bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowiły kobiety bez kwalifikacji zawodowych – 395 osoby, co stanowi 10,42% bezrobotnych kobiet.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych kobiet dominowały zawody: sprzedawca (184 osoby), technik ekonomista (72 osoby), krawiec (50 osób), operator urządzeń przetwórstwa drobiu (45 osób), sprzątaczką biurową (36 osób), fryzjer (34 osoby), kucharz (32 osoby), szwaczka (31 osób), pozostali pracownicy obsługi biurowej (29 osób), specjalista administracji publicznej (29 osób).

Bezrobotni absolwenci

W końcu I półrocza 2013 roku w mieście Suwałki zarejestrowanych było ogółem 106 absolwentów, co stanowi 2,8% ogółu bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 34 osoby, co stanowi 32,08% bezrobotnych absolwentów.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów dominowały zawody: pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji (4 osoby), inżynier budownictwa – budownictwo ogólne (3 osoby), technik bezpieczeństwa i higieny pracy (3 osoby), sprzedawca (3 osoby), cukiernik (3 osoby), specjalista do spraw rachunkowości (2 osoby), specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (2 osoby), pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani (2 osoby), technik budownictwa (2 osoby), pozostali pracownicy obsługi biurowej (2 osoby).

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Suwałki absolwenci stanowią niewielki procent ogółu.

Długotrwale bezrobotni

W końcu I półrocza 2013 roku w mieście Suwałki zarejestrowanych było ogółem 987 długotrwale bezrobotnych, co stanowi 26,06% ogółu bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 92 osoby, co stanowi 9,32% długotrwale bezrobotnych.

Wśród zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych dominowały zawody: sprzedawca (62 osoby), robotnik budowlany (35 osób), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (27 osób), ślusarz (26 osób), technik ekonomista (21 osób), operator urządzeń przetwórstwa drobiu (19 osób), stolarz (18 osób), kucharz (16 osób), murarz (16 osób), robotnik gospodarczy (15 osób).

III. Napływ osób bezrobotnych

Tabela nr 2

Napływ bezrobotnych według zawodów w mieście Suwałki w I półroczu 2013 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"000000"	Bez zawodu	690
"522301"	Sprzedawca	117
"931301"	Robotnik budowlany	73
"331403"	Technik ekonomista	68
"752205"	Stolarz	57
"752190"	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	46
"722204"	Ślusarz	44
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	37
"711202"	Murarz	33
"512002"	Kucharz małej gastronomii	31
"512001"	Kucharz	30
"242217"	Specjalista administracji publicznej	29
"311204"	Technik budownictwa	29
"816026"	Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	29
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	27
"753105"	Krawiec	27
"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	25
"514101"	Fryzjer	24
"235107"	Pedagog	23
"432103"	Magazynier	22
"311504"	Technik mechanik	21
"515303"	Robotnik gospodarczy	21
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	21
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	19
"263102"	Ekonomista	18
"814290"	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	18
"311922"	Technik technologii drewna	17
"314207"	Technik rolnik	17
"753303"	Szwaczka	17
"751201"	Cukiernik	16
"751204"	Piekarz	16
"325511"	Technik ochrony środowiska	15
"613003"	Rolnik	15
"213205"	Inżynier rolnictwa	14
"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	14
"532201"	Opiekunka domowa	14
"911207"	Sprzątaczką biurową	14

"261990"	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	13
"311506"	Technik mechanik eksploatacji środków transportu	13
"351203"	Technik informatyk	13
"522305"	Technik handlowiec	13
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	13
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	12
"311303"	Technik elektryk	12
"524902"	Doradca klienta	12
"932101"	Pakowacz	12
"933304"	Robotnik magazynowy	12
"721306"	Blacharz samochodowy	11
"752208"	Stolarz meblowy	11
"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	10
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	10
"331301"	Księgowy	10
"711402"	Betoniarz - zbrojarz	10
"722314"	Tokarz w metalu	10
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	10
...
Ogółem		2797

W tabeli zostały przedstawione zawody, w których napływ bezrobotnych był równy 10 i więcej osób. Ogółem napływ bezrobotnych w I półroczu 2013 wyniósł 2797 osób. Dane pochodzą ze strony internetowej <https://mz.praca.gov.pl>.

W I półroczu 2013 roku w mieście Suwałki najwięcej osób rejestrowało się bez kwalifikacji zawodowych – 690 osób. Wśród bezrobotnych dominowały zawody: sprzedawca (117 osób), robotnik budowlany (73 osoby), technik ekonomista (68 osób), stolarz (57 osób), pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni (46 osób), ślusarz (44 osoby), mechanik pojazdów samochodowych (37 osób), murarz (33 osoby), kucharz małej gastronomii (31 osób), kucharz (30 osób).

IV. Analiza ofert pracy według zawodów w mieście Suwałki w I półroczu 2013 roku

Tabela nr 3

Oferty pracy według zawodów w mieście Suwałki w I półroczu 2013 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu
"522301"	Sprzedawca	52
"515303"	Robotnik gospodarczy	39
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	31
"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	29
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	26
"514101"	Fryzjer	17
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	17
"911207"	Sprzątaczką biurową	16
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	15
"332203"	Przedstawiciel handlowy	11
"817290"	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	11
"711601"	Brukarz	10
"962902"	Dozorca	10
"911290"	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	9
"512001"	Kucharz	8
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	8
"941201"	Pomoc kuchenna	8
"931301"	Robotnik budowlany	7
"334306"	Technik administracji	6
"341204"	Opiekunka środowiskowa	6
"412001"	Sekretarka	6
"431102"	Fakturzystka	6
"513101"	Kelner	6
"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	6
"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	6
"241202"	Doradca finansowy	5
"332302"	Zaopatrzeniowiec	5
"343901"	Animator kultury	5
"411003"	Pracownik kancelaryjny	5
"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	5
"431101"	Asystent do spraw księgowości	5
"753303"	Szwaczka	5
"921401"	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	5
...
Ogółem		644

W tabeli zostały przedstawione zawody, w których napływ ofert pracy był równy 5 i więcej. Ogółem ofert pracy w I półroczu 2013 roku było 644. Dane pochodzą ze strony internetowej <https://mz.praca.gov.pl>.

W I półroczu 2013 roku w mieście Suwałki najwięcej ofert pracy wpłynęło w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, pozostali pracownicy przy pracach prostych, pozostali pracownicy obsługi biurowej, fryzjer, kierowca samochodu ciężarowego, sprzątaczką biurowa, ogrodnik terenów zieleni, przedstawiciel handlowy.

Napływ ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy obejmuje również oferty prac subsydiowanych – prac interwencyjnych, robót publicznych – oraz staży zawodowych.

V. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w mieście Suwałki w I półroczu 2013 roku

1. Zawody deficytowe – zawody, na które istnieje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Tabela nr 4

Zawody deficytowe

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"711601"	Brukarz	1,6667	0,3333	-1,3333	5
"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	0,6667	0,1667	-0,5	4
"711301"	Kamieniarz	0,6667	0,1667	-0,5	4
"214109"	Specjalista kontroli jakości	0,5	0,1667	-0,3333	3
"341202"	Opiekun osoby starszej	0,5	0,1667	-0,3333	3
"431102"	Fakturzystka	1	0,3333	-0,6667	3
"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	1	0,3333	-0,6667	3
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	2,5	0,8333	-1,6667	3
"742117"	Serwisant sprzętu komputerowego	0,5	0,1667	-0,3333	3
"343901"	Animator kultury	0,8333	0,3333	-0,5	2,5
"214503"	Inżynier technologii żywności	0,3333	0,1667	-0,1667	2
"341204"	Opiekunka środowiskowa	1	0,5	-0,5	2
"412001"	Sekretarka	1	0,5	-0,5	2
"422602"	Recepcjonista	0,3333	0,1667	-0,1667	2
"514202"	Kosmetyczka	0,3333	0,1667	-0,1667	2
"722308"	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0,3333	0,1667	-0,1667	2
"751401"	Młynarz	0,3333	0,1667	-0,1667	2
"811106"	Operator	0,3333	0,1667	-0,1667	2

	ładowarki				
"811204"	Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	0,3333	0,1667	-0,1667	2
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	0,6667	0,3333	-0,3333	2
"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	1	0,5	-0,5	2
"912201"	Czyściciel pojazdów	0,3333	0,1667	-0,1667	2
"515303"	Robotnik gospodarczy	6,5	3,5	-3	1,8571
"332203"	Przedstawiciel handlowy	1,8333	1	-0,8333	1,8333
"332302"	Zaopatrzeniowiec	0,8333	0,5	-0,3333	1,6667
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	5,1667	3,1667	-2	1,6316
"911203"	Pokojowa	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
"712101"	Dekarz	0,6667	0,5	-0,1667	1,3333
"962902"	Dozorca	1,6667	1,3333	-0,3333	1,25
"911207"	Sprzątaczkabiurowa	2,6667	2,3333	-0,3333	1,1429

W tabeli zostało przedstawionych 30 zawodów deficytowych. Dane pochodzą ze strony internetowej <https://mz.praca.gov.pl>.

Zawodami deficytowymi w mieście Suwałki w I półroczu 2013 roku były: brukarz, konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej, kamieniarz, specjalista kontroli jakości, opiekun osoby starszej, fakturzystka, sprzedawca w branży spożywczej, ogrodnik terenów zieleni, serwisant sprzętu komputerowego, animator kultury.

2. Zawody nadwyżkowe – zawody, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Tabela nr 5

Zawody nadwyżkowe

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1667	6,1667	6	0,027
"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,1667	4,8333	4,6667	0,0345
"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667	4,1667	4	0,04
"753105"	Krawiec	0,3333	4,5	4,1667	0,0741
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1667	2,1667	2	0,0769
"932101"	Pakowacz	0,1667	2	1,8333	0,0833
"235107"	Pedagog	0,3333	3,8333	3,5	0,087
"721306"	Błacharz samochodowy	0,1667	1,8333	1,6667	0,0909
"311504"	Technik mechanik	0,3333	3,5	3,1667	0,0952
"931301"	Robotnik budowlany	1,1667	12,1667	11	0,0959
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,1667	1,6667	1,5	0,1
"311924"	Technik technologii odzieży	0,1667	1,5	1,3333	0,1111
"711202"	Murarz	0,6667	5,5	4,8333	0,1212
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
"751204"	Piekarz	0,3333	2,6667	2,3333	0,125
"512002"	Kucharz małej gastronomii	0,6667	5,1667	4,5	0,129
"432103"	Magazynier	0,5	3,6667	3,1667	0,1364
"741103"	Elektryk	0,1667	1,1667	1	0,1429

"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,3333	2	1,6667	0,1667
"228301"	Fizjoterapeuta	0,1667	1	0,8333	0,1667
"523002"	Kasjer handlowy	0,1667	1	0,8333	0,1667
"713102"	Malarz budowlany	0,1667	1	0,8333	0,1667
"752208"	Stolarz meblowy	0,3333	1,8333	1,5	0,1818
"213303"	Specjalista ochrony środowiska	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
"331301"	Księgowy	0,3333	1,6667	1,3333	0,2
"441501"	Pracownik do spraw osobowych	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
"931205"	Robotnik drogowy	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
"422103"	Technik obsługi turystycznej	0,3333	1,5	1,1667	0,2222
"222101"	Pielęgniarka	0,3333	1,3333	1	0,25

W tabeli zostało przedstawionych 30 zawodów nadwyżkowych. Dane pochodzą ze strony internetowej <https://mz.praca.gov.pl>.

Zawodami nadwyżkowymi w mieście Suwałki w I półroczu 2013 roku były: mechanik pojazdów samochodowych, specjalista administracji publicznej, specjalista do spraw rachunkowości, krawiec, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, pakowacz, pedagog, blacharz samochodowy, technik mechanik, robotnik budowlany.

VI. Podsumowanie

Analiza danych dotycząca zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2013 roku w Suwałkach pokazuje, że struktura osób bezrobotnych według zawodu jest podobna do analogicznej w 2012 r. Po raz pierwszy liczba zarejestrowanych mężczyzn nieznacznie przewyższała liczbę zarejestrowanych kobiet. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że w I półroczu 2013 roku najtrudniej było podjąć pracę osobom długotrwale bezrobotnym i bez kwalifikacji zawodowych, to szczególnie do tych grup powinna być skierowana pomoc urzędu w postaci szkoleń zawodowych, prac interwencyjnych, robót publicznych i staży zawodowych.

Sporządził: Piotr Gawryś